

חולין פרק ח כל הבשר דף קט

משום שהוא בלוע בו ומעולם לא יצא ממנו ולא נקרא עדיין חלב.

ר' יהודה אמר שבשביל לבשל כחל צריך לקרעו שתי וערב כלומר לאורך ולרוחב ולסחטו על קיר להוציא את כל החלב, ר"א אמר שבמשנה משמע שבשביל לצלות מספיק לעשות קרע פשוט או לאורך או לרוחב. ר"נ אמר שבמשנה מדובר על בישול ולכן אם לא קרע אסור באכילה אבל לצליה מותר לכתחילה אפילו בלי קרע בכלל.

ר"א שמע את הלשון השניה בדברי רב שכחל שנצלה בלי קריעה אסור באכילה ושאל מי לימד את רב דבר זה והפנו אותו לר' יצחק בר אבודימי, ר' כהנא אמר שר"י ענה שלא שנה דבר זה אלא שרב ראה מקום שלא מקפידים באיסור בשר בחלב ואסר להם את הכחל להחמיר עליהם, ר' יוסי בר אבא אמר שר"י ענה שהוא לימד שרק כחל של בהמה מניקה שיש בו הרבה חלב שנצלה ללא קריעה אסור ורב חייא לימד שסתם כחל אסור ומכך למד רב שכל כחל אסור.

הכחל הוא דד הבהמה שמכיל בתוכו חללים עם חלב, מדאוריתא לא נאסר אלא חלב שנחלב מבהמה חיה אבל חכמים אסרו גם חלב שיצא מהבהמה שמתה ולכן המבשל כחל בלי להוציא את חלבו לא לוקה שלא יצא מהבהמה בחייה, הרוצה לאכול כחל צריך לקרוע ולהוציא את החלב. הלב של בהמה או עוף מכיל בתוכו חללים עם דם וצריך לקורעו ולהוציא את דמו קודם האכילה, אם התבשל יחד עם דמו לא נאסר משום שבשר הלב חלק ולא בולע ועדיין יכול לקרעו ולהוציא את דמו אבל אם אכל לב עם הדם שבתוכו של עוף פטור שאין בו כזית דם אבל של בהמה חייב שיש בו כזית.

במשנה לא מוזכר מה דינו של כחל שנצלה ללא קריעה, רב אמר שמותר באכילה לכתחילה משום שלא גזרו חכמים אלא על חלב שיוצא מבהמה לאחר מיתה ולא על חלב שנשאר בתוך הבשר, איכא דאמרי שאמר רב שאם נצלה ללא קריעה אסור לאוכלו מדרבנן.

בברייתא כתוב שכחל קורעו ומוציא את חלבו ואם לא קרעו אינו עובר, הלב קורעו ומוציא את דמו ואם לא קרעו לפני הבישול קורעו לאחר הבישול ומותר, מכך שלא כלא כתוב שכחל שנצלה צריך לקרעו לפני האכילה אפשר להוכיח בדברי רב בלשון הראשונה שמותר באכילה לכתחילה משום שבצליה יוצא כבר רוב החלב ולא הטריחו חכמים לקרוע אבל אפשר לדחות בדברי רב בלשון השניה שלאחר הצליה לא מועיל לקרוע את הכחל כי הוא שמנוני ונבלע בבשר. בברייתא נוספת כתוב בפירוש שכחל שנצלה ללא קריעה מותר